MENNESKER MED UDVIKLINGSHANDICAP OG DEMENS

Organisering, koordinering og samarbejde

Gry Segoli
9. november 2022

KØBENHAVNS
PROFESSIONS
HØJSKOLE

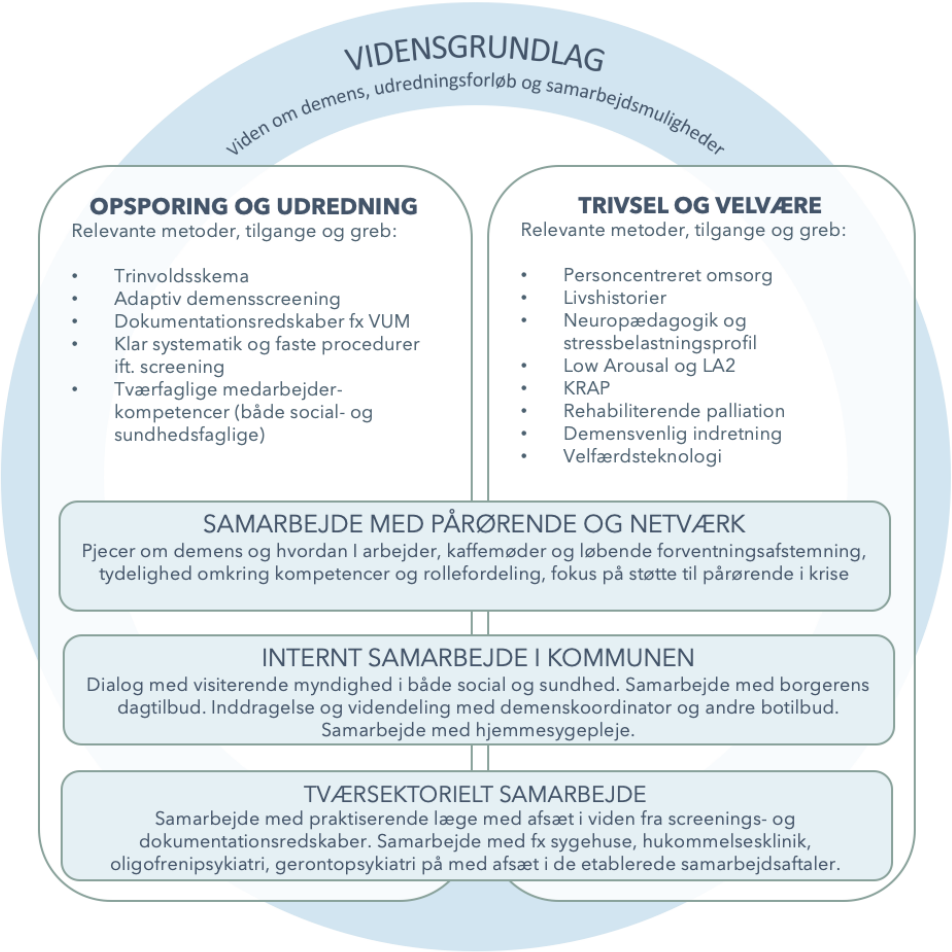
VIDENSGRUNDLAG
Viden om demens, udredningsforløb og samarbejdsmuligheder
OPSPORING OG UDREDNING
Relevante metoder, tilgange og greb:
• Trinvoldsskema
• Adaptiv demensscreening
• Dokumentationsredskaber fx VUM
• Klar systematik og faste procedurer ift. screening
• Tværfaglige medarbejder-kompetencer (både social- og sundhedsfaglige)
TRIVSEL OG VELVÆRE
Relevante metoder, tilgange og greb:
• Personcentreret omsorg
• Livshistorier
• Neuropædagogik og stressbelastningsprofil
• Low Arousal og LA2
• KRAP
• Rehabiliterende palliation
• Demensvenlig indretning
• Velfærdsteknologi
SAMARBEJDE MED PÅRØRENDE OG NETVÆRK
Pjecer om demens og hvordan I arbejder, kaffemøder og løbende forventningsafstemning, tydelighed omkring kompetencer og rollefordeling, fokus på støtte til pårørende i krise
INTERNT SAMARBEJDE I KOMMUNEN
Dialog med visiterende myndighed i både social og sundhed. Samarbejde med borgerens dagtilbud. Inddragelse og videndeling med demenskoordinator og andre botilbud. Samarbejde med hjemmesygepleje.
TVÆRSEKTORIELT SAMARBEJDE
Samarbejde med praktiserende læge med afsæt i viden fra screenings- og dokumentationsredskaber. Samarbejde med fx sygehuse, hukommelsesklinik, oligofrenipsykiatri, gerontopsykiatri på med afsæt i de etablerede samarbejdsaftaler.

Det bio-psyko-sociale spektre

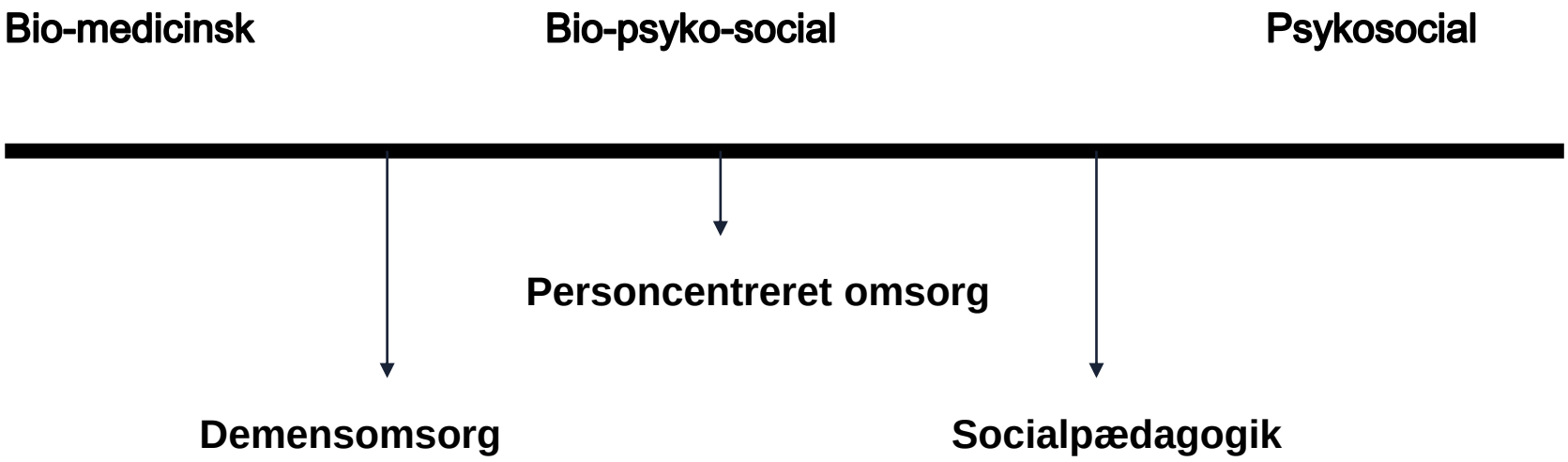

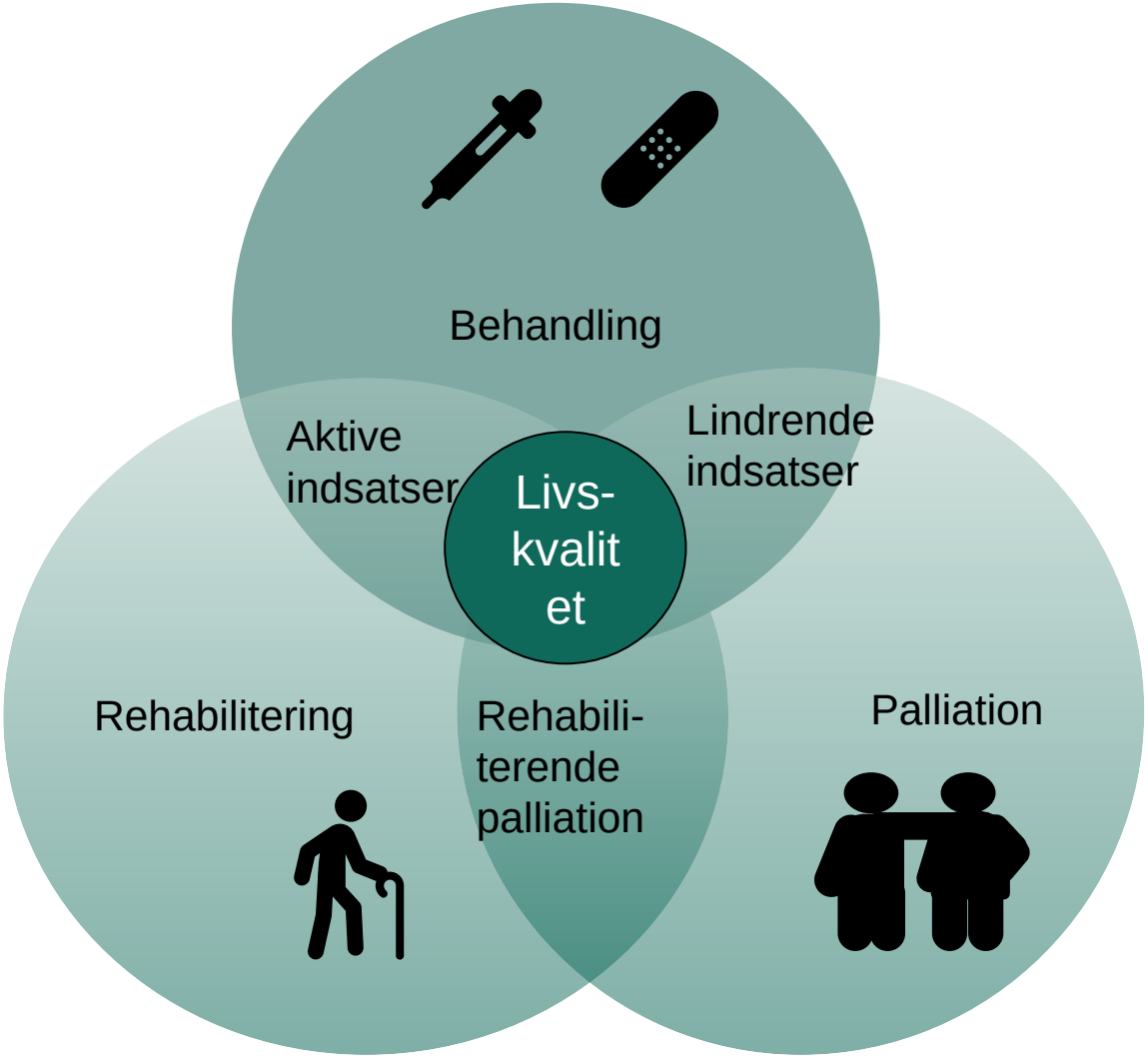
Behandling
Aktive indsatser
Lindrende indsatser
Livs-kvalitet
Rehabilitering
Rehabili-terende palliation
Palliation

KP

(Rehpa, årsrapport, 2019)	Rehabilitering	Palliativ indsats
Historisk baggrund	1. verdenskrig Invaliditet	2. Verdenskrig + Denkolde krig Kræft
Struktur	Tværfaglige og teambaserede tilgange Helhedsorienteret	Tværfagligeog teambaserede tilgange Helhedsorienteret
Proces	Gentagne, aktive ogedukativeproblemløsningsprocesser, baseret på brugerens egen deltagelse. Tidsbegrænset og målrettet. Muliggøre –læring, forandring og mestring	Lindring, varige indsatser, brugerens rolle kan være mere modtagende. Skærme –dække med en kappe (palliare)
Mål	Livskvalitet–selvstændighed -funktionsevne	Livskvalitet –begrænse lidelse
Genstandsfelt	Funktionsevne –mestringsevne–ICF Bio-psyko-social	Lidelse–”Total Pain” Bio-psyko-social-eksistentiel Pårørende
Perspektiv	Kort-og langsigtede mål Udvikling eller aktiv vedligeholdelse Kontrol Gøren og bliven	Især kortsigtede mål Døden som en naturlig proces Forbundethed Væren
Normer/værdier	Norm om aktivitet –at yde og deltage	Passivitetlegitimt –at trække sig tilbage

Rehabiliterende palliation

"Rehabiliterende palliation er et paradigme, der integrerer rehabilitering, muliggør aktivitet og deltagelse, autonomi, selvledelse og egenomsorg i en holistisk model for palliation. Det er en tværfaglig tilgang, hvor alle medlemmer af teamet, inklusive sygeplejersker, læger, og andet sundhedspersonale, samarbejder med patient og pårørende, så de kan nå personlige mål og prioriteter.

Rehabiliterende palliation sigter mod at optimere menneskers funktionsevne og trivsel og gøre dem i stand til at leve så uafhængigt og fuldt ud som muligt, på egne præmisser, på trods af fremskreden sygdom. Det er en tilgang, der sætter folk i stand til at tilpasse sig deres nye livssituation med værdighed og tilbyder støtte til at håndtere tab som følge af forringet helbred.

Rehabiliterende palliationstøtter folk til at leve fuldt ud, indtil de dør"

(HospiceUK) –I Dieperink et al 2020 (i proces).

Internt samarbejde i kommunen

Internt samarbejde i kommunen

- Ofte er den interne organisering i kommunen opdelt i sundhedsfaglig og socialfaglige indsatser hver for sig
- Forskellige dokumentationssystemer
- Forskellige serviceniveauer og metodetilgange

Spørgsmål

Hvordan er I organiseret i din kommune?

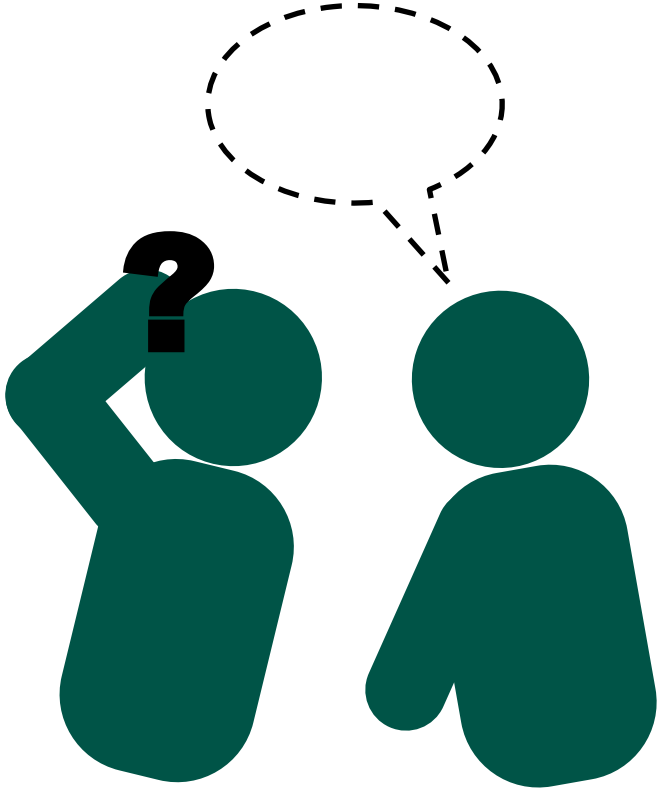

Sammenhængende demensforløb

Man definere et demensforløb fra de begyndende tegn på demens til livets afslutning. Undervejs i et demensforløb vil borgeren have behov for indsatser fra en række sektorer:

- Praktiserende læge henviser til demensudredning og følger op undervejs i forløbet
- Hukommelsesklinikken udreder for demens i tæt samarbejde med medarbejderne på bo- eller dagtilbud
- Demenskonsulent fra kommunen vejleder omkring forhold vedrørende demens: juridiske, personlige etc
- Hjemmesygeplejen varetager og vejleder omkring medicin
- Hjemmeplejen kan komme ind i billedet ved behov for opfølgende sygepleje

Organisering i kommune

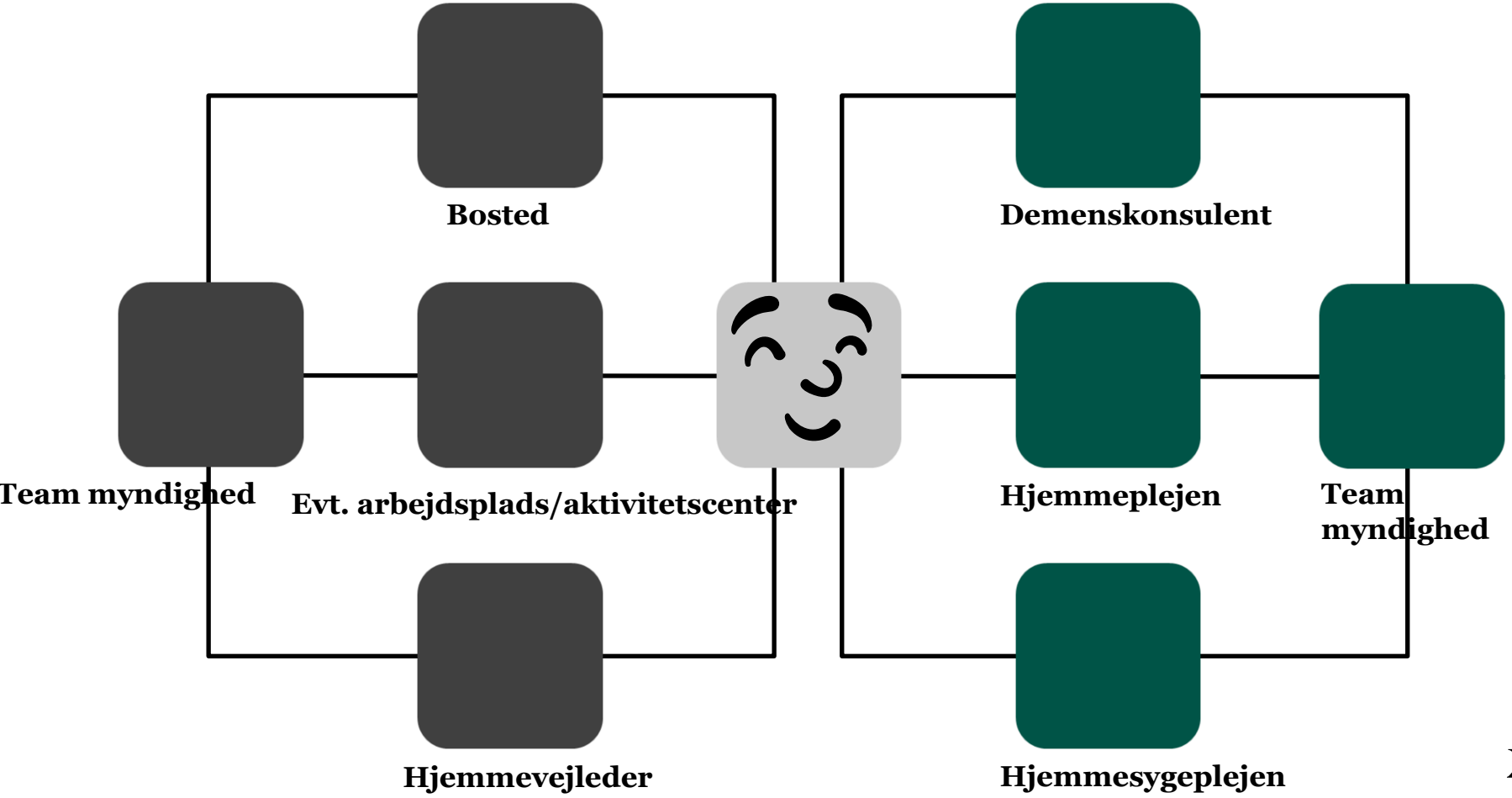

Tværsektorielt samarbejde

KP

Tværsektorielt samarbejde

- Fem forskellige – eller flere – tværsektorielle organiseringer
- Oftest ikke beskrevne samarbejdsaftaler – eller enighed om at de eksisterende forløbsprogrammer eller samarbejdsaftaler også omfatter mennesker med udviklingshandicap og demens
- Tag udgangspunkt i det regionale forløbsprogram eller samarbejdsaftale for mennesker med demens
- Få etableret en tydelig struktur i forhold til, hvem der skal kontaktes, hvis en borger begynder at udvise tegn på demens
- Sikre at borgeren får de rette tilbud med udgangspunkt i rollefordelingen beskrevet i forløbsprogrammet eller samarbejdsaftalen.

Organisering af det tværsektorielle samarbejde

Sundhedsstyrelsen anbefaler:

Kommuner, almen praksis og sygehus etablerer et systematisk samarbejde for at styrke relationsopbygning og videndeling om demensindsatsen.

Når forløbet for patienten afsluttes på udredningsenheden, tager sygehuset hurtigst muligt kontakt til vedkommendes bopæls-kommune eller demens- koordinationsfunktionen. Det læge-faglige behandlingsansvar for patienten overgår efterfølgende til almen praksis.

Kommuner tilbyder alle borgere med demens og deres pårørende kontakt til demenskoordinationsfunktionen.

1. marts 2018 blev professionshøjskolerne UCC og Metropol til Københavns Professionshøjskole.

Organisering af det tværsektorielle samarbejde

Sundhedsstyrelsen anbefaler:

Fagpersoner med hyppig kontakt til målgruppen – herunder særligt til ældre borgere – besidder en viden om tidlige tegn på demens og de hyppigste tegn herpå samt om mulighederne for udredning, behandling, støtte samt rådgivning.

Når udredningen er gennemført, tilbydes patient og pårørende information om undersøgelsesresultater og diagnose, samt om mulighed for behandling, hjælp og støtte. Dette sker altid ved en personlig samtale, ledsaget af skriftlig information.

Demensudredningsenheden orienterer patientens egen læge og tilbyder at tage kontakt til kommunen.

1. marts 2018 blev professionshøjskolerne UCC og Metropol til Københavns Professionshøjskole.

Det tværsektorielle samarbejde

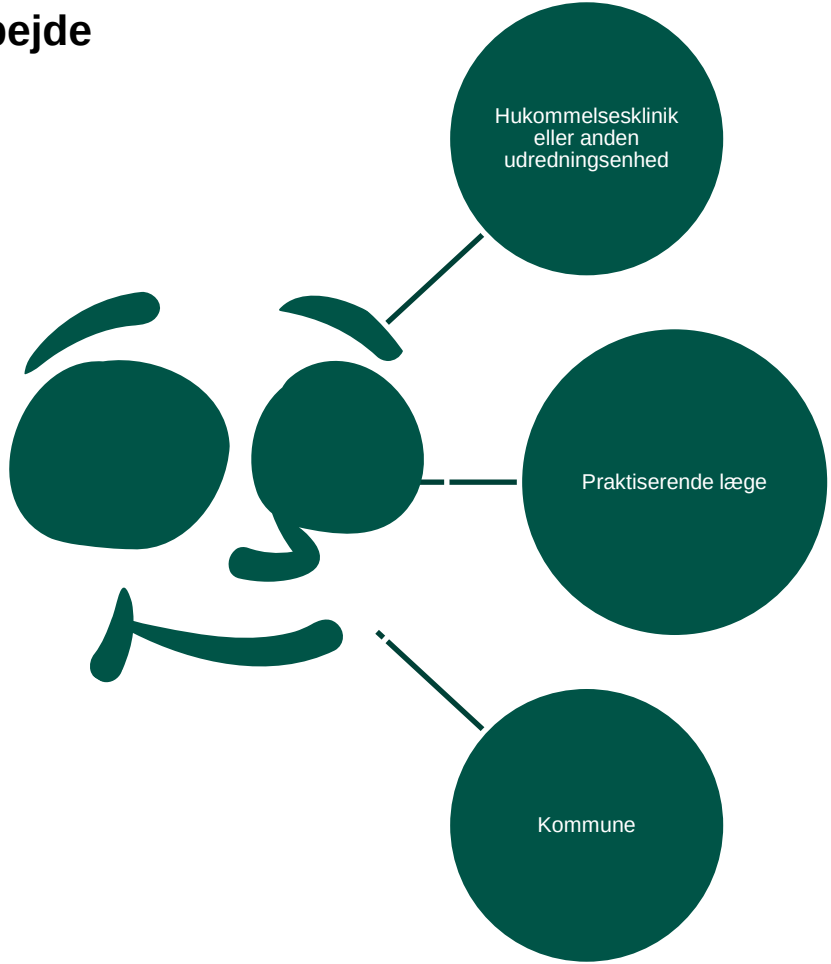

KØBENHAVNS PROFESSIONS HØJSKOLE

Vær borgerens repræsentant i systemet. At støtte borgerens ressourcer og behov

Borgerniveau

01

02

Enhedsniveau

. Koordinerings indenfor definerede rammer. Via aftaler og samarbejds-relationer

Koordinering på tværs af de forskellige enheder i organisationen

Organisation

03

04

Tværsektorielt

Koordinering på tværs af sektorer, indgå aftaler om fælles borgere/patienter

Indgå aftaler om forløbsprogramm er og samlede ressourcer

Regional og national

05

Konsekvenser ved manglende koordinering

Nedsat livskvalitet for borgeren

Stress og frustration for de pårørende

Manglende kvalitet i plejen og behandlingen

Hyppige genindlæggelser

Barriere for tværsektorielt samarbejde

(Væksthus for ledelse, 2014)

- Komplekse samarbejdsrelationer
- Modstridende mål og interesser
- Skæve økonomiske incitamenter
- Silotænkning og enhedsegoisme
- Kulturforskelle og fagkonflikter
- Strukturelle barrierer

Veje til tværsektorielt samarbejde

(Inspiration til udviklingen af det tværsektorielle samarbejde i Region Midtjylland, 2018)

- Udvikle fælles mål
- Kunne dele suverænitet/ansvar
- Fælles lederskab – eller samstemmighed i lederskab
- Udvikles gennem top/down OG Buttom/up processer
- Tid til at sikre fælles forståelse og udvikle nye samarbejdsmåder

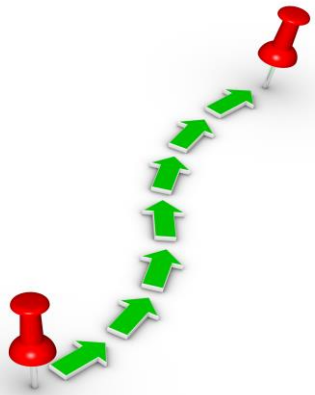

Hvis du vil vide mere

SUNDHEDSSTYRELSEN

https://vpt.dk/handikapomraadet/bedre-hjaelp-til-borgere-med-udviklhttps://vpt.dk/handikapomraadet/bedre-hjaelp-til-borgere-med-udviklingshaemning-og-demensingshaemning-og-demens

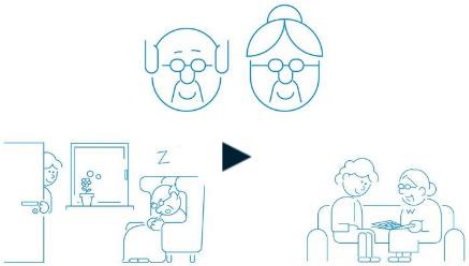

https://www.sst.dk/da/Viden/Demens/Anbefalinger-og-haandboeger/Haandboeger

KØBENHAVNS PROFESSIONS HØJSKOLE

https://videnscenterfordemens.dk/da/abc-demens-gratis-e-learning

NATIONALT VIDENSCENTER FOR DEMENS

https://www.kp.dk/videreuddannelser/problemstillinger-og-teoretiske-perspektiver-i-relation-til-mennesker-med-udviklingshandicap-og-demens/

Eller kontakt Gry Segoli

grse@kp.dk og 5163 2724